

ШКОЛА ПАРЛАМЕНТАРЫЗМУ

Апошнія пасаджэнне Палаты прадстаўнікоў шостага склікання адбылося ў мінулую сераду. З гэтай прычыны асноўнымі інфармацыйнымі нагодамі для журналістаў сталі не толькі разглядаемыя законапраекты, але і каментарыі дэпутатаў, што сыходзілі са сваіх пасад.

Старшыня Палаты прадстаўнікоў Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА адзначыў, што ў парламентарыяў, у першую чаргу еўрапейскіх, поўнаасцю змянілася стаўленне да дэпутацкага корпуса Беларусі. Самай важнай падзеяй у парламенцкай дыпламатыі ён назваў правядзенне ў 2017 годзе ў Мінску штогадовай сесіі Парламенцкай асамблеі АБСЕ. Менавіта яна значна паўплывала на паляпшэнне ўспрымання краіны за мяжой. «Сёння парламент Рэспублікі Беларусь — гэта пазнавальны, аўтарытэтны парламент, з якім лічацца не толькі ў Еўропе, але і далей. Мы атрымалі статус назіральніка ў Лацінаамерыканскім парламенце, цяпер працуем над атрыманнем статусу назіральніка ў Парламенцкай канферэнцыі Балтыйскага мора, Панафрыканскім (парламенце. — «МС»). І мы ўжо блізкія да атрымання гэтага статусу», — расказаў спікер пра дасягненні.

Уладзімір Андрэйчанка падкрэсліў, што неабходна, захоўваючы пераемнасць у рабоце дэпутацкага корпуса, прыўносіць новае.

Член Пастаяннай камісіі па адукацыі, культуры і навуцы Ірына ДАРАФЕЕВА паведаміла, што з панядзелка вернецца на сваю пасадку загадчыка кафедры ў Беларускае дзяржаўнае інстытуце культуры і мастацтваў. «Я вельмі рада, што ў маю бытнасць дэпутатам быў прыняты Закон «Аб аўтарскіх і сумежных правах», таму што я вельмі моцна перажывала за гэты законапраект. Для шматлікіх творчых, адораных людзей гэты момант (абароны інтэлектуальнай уласнасці) вельмі важны. Ён шырока асвятляецца ў свеце, і думаю, што мы былі на востры гэтах сур'ёзных змен», — сказала спявачка.

Дзмітрый ШАЎЦОЎ, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па міжнародных справах, падкрэсліў, што гэта быў вельмі складаны і напружаны этап жыцця: «Работа ў парламенце аднімае шмат энергіі і сіл, але разам з тым дае яшчэ больш — рост для дэпутатаў, развіццё. Той узровень і вугал бачання, якія выпрацоўвае дэпутат, вырашаючы тыя ці іншыя праблемы, абмяркоўваючы законапраекты ў Авальнай зале, — ім нідзе не вучаць. Трэба прайсці гэту школу тут, каб зразумець, наколькі гэтыя працэсы складаныя».

Алімпійскі чэмпіён, член Пастаяннай камісіі па нацыянальнай бяспецы Аляксандр БАГДАНОВІЧ прызнаўся, што са смуткам развітваецца з калегамі. Асабліва ён адзначае, што прыняты шматлікія законы, звя-

заны са сферай спорту, — ахова масавых мерапрыемстваў, прадухіленне ўжывання допінгу.

Навацыі для судаў

Але вернемся да законапраектаў. У першым чытанні дэпутаты прынялі законапраект аб трацейскіх судах і аб змяненні кодэксаў. Першы дакумент прадставіў міністр юстыцыі Алег СЛІЖЭЎСКІ. Па яго словах, кантроль за дзейнасцю трацейскіх судаў неабходны, бо парушэнні з іх боку набываюць сістэмны характар.

У Беларусі існуюць тры трацейскія суды як некамерцыйныя арганізацыі і 24 трацейскія суды, створаныя як падраздзяленні юрасоб. У новым законапраекце з'яўляюцца нормы, якія датычацца іх дзяржрэгістрацыі, пастаноўкі на ўлік пастаянна дзеючых трацейскіх судаў і іх ліквідацыі як суб'ектаў гаспадарання. Акрамя таго, прадугледжана забарона на заключэнне трацейскага пагаднення, калі адзін з яго бакоў — заснавальнік ці ўдзельнік такога суда або звя-

заны з ім ці юрасобай, дзе ён створаны.

Яшчэ некалькі разгледжаных навацый датычыліся стварэння адзінай інфармацыйнай сістэмы судовай агульнай юрысдыкцыі, запусту якую плануюць у канцы будучага года. Мяркуюцца, што асноўнай крыніцай інфармацыі пра ход і змест судовага разбору стане яго відэа- і аўдыязапіс. У якасці анатацыі прапануецца ствараць і кароткі пратакол, які палегчыць азнаямленне з запісам працэсу.

Марыя ДАДАЛКА.

ПРЫЯРЫТЭТЫ ПАРЛАМЕНЦКАЙ ДЫПЛАМАТЫ

У нашай краіне парламенцкая дыпламатыя ўжо сфарміравалася як самастойны кірунак знешнепалітычнай дзейнасці дзяржавы. Такая думка прагучала ў выступленні старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Сяргея РАХМАНАВА.

Ён расказаў пра міжпарламенцкую дзейнасць верхняй палаты парламента ў 2019 годзе. Работа на міжнароднай арэне членаў Савета Рэспублікі, а ў ёй удзельнічаюць усе сенатары, ужо выйшла за межы традыцыйных міжпарламенцкіх кантактаў, яе важным прыярытэтам з'яўляецца знешнеэканамічная дзейнасць. Пытанні эканомікі абавязкова разглядаюцца ў ходзе стасункаў з калегамі з іншых краін. У час перагавораў дыскусія звычайна выходзіць за межы традыцыйных парламенцкіх абменаў і набывае прагматычны аспект. Увогуле ў верхняй палате адбыліся 73 міжнародныя сустрэчы.

Сяргей Кімавіч асаблівую ўвагу звярнуў на практычную значнасць правядзення форуму рэгіёнаў Расіі і Беларусі. Яны сталі адным з дзейсных спосабаў збліжэння і больш эфектыўнага ўзаемадзеяння ў эканамічнай сферы.

Ад сабе нагадаем тэматычную эвалюцыю гэтых форумаў. Тэмай першага Форуму (Мінск, 5-6 чэрвеня 2014 года) стала развіццё аграпрамысловых комплексаў Беларусі і Расіі як найважнейшай умовы харчовай бяспекі Саюзнай дзяржавы. Другі Форум (Сочы, 17-18 верасня 2015 года) стаў адметны тым, што ў яго рабоце ўпершыню ўдзельнічалі прэзідэнты Беларусі і Расіі. Тэмай Форуму стала прамысловая палітыка Саюзнай дзяржавы. У якасці тэмы трэцяга Форуму (Мінск, 7-8 чэрвеня 2016 года) была абрана рэалізацыя сацыяльна-эканамічнай палітыкі ў Саюзнай дзяржаве.

Без перабольшвання якая новым этапам у развіцці адносін дзвюх краін стаў чацвёрты Форум рэгіёнаў Расіі і Беларусі (Масква, 29-30 чэрвеня 2017 года). Галоўнай задачай гэтага пафармацэ рэгіянальнага форуму стаў пошук шляхоў супрацоўніцтва ў сферы інавацыйных і інфармацыйных тэхналогій. Такім чынам, за кароткі перыяд пройдзены шлях ад сельскай гаспадаркі да лічбавізацыі эканомікі: растуць, карацей, рэгіёны. Актуальнасцю адрознівалася і наступны падобны сустрэчы.

Прынцыповым з'яўляецца той факт, што гэты досвед выклікае цікавасць у іншых краінах, яго

выкарыстанне геаграфічна пашыраецца, падкрэсліў Сяргей Рахманаў. Прайшлі ўжо такія форумы з Украінай, Узбекістанам. Апошні, па словах сенатара, уважліва сочыць за падзеямі ў нашай краіне, нярэдка бярэ беларускую практыку за мадэль.

Сяргей Рахманаў адзначыў важнасць актывізацыі міжпарламенцкіх стасункаў з Кітаем, наладжванне адносін з «новымі» для Савета Рэспублікі краінамі: Вялікабрытаніяй, Грэцыяй, Фінляндыяй і некаторымі іншымі, якія раней нібы трымаліся ўдалечыні ад сувязяў з беларускімі парламентарыямі. Гэтае пацяпленне з'яўляецца вынікам той уважанай і шматвектарнай знешняй палітыкі, якую праводзіць наша дзяржава. Значную ролю членаў Савета Рэспублікі ў яе ажыццяўленні адзначыў сенатар.

Ён паведаміў, што толькі сёлета былі ратыфікаваны 62 законапраекты рознай ступені складанасці. Гэта важкі ўнёсак верхняй палаты парламента ў стварэнне нарматыўна-прававой базы адносін з рознымі краінамі, без якой немагчыма актыўна прасоўваць нашы тавары на замежныя рынкі. Частка такіх дакументаў была зацверджана падчас завяршэння работы сесіі. Назавём асобныя.

Былі ратыфікаваны пратакол аб унясенні змяненняў у пагадненне паміж Беларуссю і Аб'яднанымі Арабскімі Эміратамі аб пазбяганні двойнога падаткаабкладання, пагадненне з Польшчай аб будаўніцтве новага маставога аб'екта цераз раку Заходні Буг на аўтадарожным пераходзе Дамачава — Славацічы на беларуска-польскай дзяржаўнай граніцы, пратакол аб унясенні змяненняў у дагавор аб Мытным кодэксе Еўразійскага эканамічнага саюза, змены ў закон аб прававым становішчы замежных грамадзян і асоб без грамадзянства ў Рэспубліцы Беларусь, пагадненне з Турцыяй аб супрацоўніцтве ў сферы адукацыі і шэраг іншых.

З вуснаў Сяргея Рахманова прагучаў наказ да членаў Савета Рэспублікі сёмага склікання, які каратка можна сфармуляваць так: працягваць развіваць на міжнароднай арэне здабыткі папярэднікаў, у сваёй дзейнасці кіравацца прыярытэтамі знешняй палітыкі нашай дзяржавы, у адносінах з парламентарыямі іншых краін рухацца ў кірунку адцеснага супрацоўніцтва да трывалага партнёрства.

Леанід ТУГАРЫН.